

Poikel Vindkraft Ab/Oy
Keilalahdentie 2-4, Espoo
PL 100, 00048 FORTUM

Poikelin tuulivoimahanke, Korsnäs

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta. Perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 23 §:ään.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteysviranomaisena on toiminut Lupa- ja valvontavirasto.

1 Hanketiedot

1.1 Hankkeen perustiedot

Poikelin tuulivoimahanke, Korsnäs.

Hankkeesta vastaava on Poikel Vindkraft Ab/Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Hankealue sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä Korsnäsin keskustaaajamasta kaakkoon. Hankealueelle suunnitellaan enintään kahdeksan tuulivoimalan rakentamista, joiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä. Hankealueen koko on noin 960 hehtaaria. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta maakaapelireittivaihtoehtoa, joiden pituus on noin 5,8–6,4 kilometriä.

YVA-menettelyssä arvioidut vaihtoehdot

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan 8 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 270 metriä ja yksikköteho enintään 7–10 MW.

VE2: Hankealueelle rakennetaan 8 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä ja yksikköteho enintään 7-10 MW.

Arvioidut sähkönsiirtovaihtoehdot

SVEA: Hankkeen sähkönsiirtoa varten rakennetaan uusi keskijännitetason (20-33 kV) maakaapelireitti Poikelin hankealueelta etelään Vaasan Sähköverkko Oy:n Korsnäsin sähköasemalle. Reitti sijoittuu nykyisten teiden varsille. Maakaapelireitin pituus on noin 5,8 kilometriä.

SVEB: Hankkeen sähkönsiirtoa varten rakennetaan uusi keskijännitetason (20-33 kV) maakaapelireitti Poikelin hankealueelta etelään Vaasan Sähköverkko Oy:n Korsnäsin sähköasemalle. Reitti sijoittuu nykyisten teiden varsille ja pelloille. Maakaapelireitin pituus on noin 6,4 kilometriä.

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehdoista on esitetty arviointiselostuksessa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

2.1 Arviointiselostuksen vireilletulo

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (jäljempänä arviointimenettely) on tullut vireille, kun hankkeesta vastaava Poikel Vindkraft Ab/Oy on toimittanut ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 29.4.2021. Arviointiohjelma oli nähtävillä 5.5.–4.6.2021 yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa yhteismenettelyssä ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 29.6.2021.

Arviointiohjelmavaiheessa yhteysviranomaisena toimi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus).

Vuoden 2024 marraskuussa Poikel Vindkraft Ab/Oy on sopinut Korsnäsin kunnan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa, että YVA- ja kaavamennettelyt eriytetään ja hankkeen edistämistä jatketaan erillismenettelyllä YVA- ja kaavamennettelyjen osalta.

Hankkeesta vastaava on toimittanut 5.12.2025 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 7 e) perusteella.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi Natura 2000 -verkoston alueille Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA), Merenkurkun saaristo (FI0800130, SAC/SPA) ja Degermossen (FI0800019).

2.2 Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 19.12.2025 – 16.2.2026. Kuulutus julkaistiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen sekä Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Korsnäsin ja Maalahden kunnille sekä Närpiön kaupungille julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Ilkka-Pohjalainen -lehdessä 19.12.2025 ja Vasabladet-lehdessä 20.12.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/poikelintuulivoimaYVA
- painettuna Korsnäsän kunnantalolla (Silverbergintie 21, 66200 Korsnäs), Maalahden kunnankirjastossa (Malminkatu 5, 66100 Maalahti) ja Närpiön kaupunginkirjastossa (Kirkkotie 2, 64200 Närpiö)

Arviointiselostuksesta järjestettiin kaikille avoin yleisötilaisuus tiistaina 3.2.2026 Korsnäsän kunnantalolla osoitteessa Silverbergintie 21, 66200 Korsnäs. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä. Yhteysviranomaisen, hankkeesta vastaavan ja konsultin edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä noin 25 henkilöä.

3 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 10 lausuntoa ja 19 mielipidettä. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset tai niitä vastaavat tahot: Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Länsirannikon ympäristöyksikkö, Metsähallitus Luontopalvelut, Pohjanmaan elinvoimakeskusten liikenneosasto, Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan museo, Pohjanmaan pelastuslaitos, Puolustusvoimat ja Väylävirasto. Mielipiteen antoivat seuraavat tahot: Bambra Oy, Digita Oy, Fingrid Oyj, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Telia Finland Oyj ja Vaasan Sähköverkko Oy. Suomen Erillisverkot Oy ilmoitti, että hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan. Lisäksi mielipiteen antoi 11 yksityishenkilöä. Kahdella yksityishenkilön mielipiteellä oli useampi allekirjoittaja.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/poikelintuulivoimaYVA Verkkopalvelussa julkaistuista lausunnoista on poistettu henkilötiedoiksi katsotut sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n mukaiset tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Yleistä

Pohjanmaan liitto huomauttaa, että Pohjanmaan ilmastostrategia 2040 on korvattu Pohjanmaan maakuntastrategialla 2022-2025. Tällä hetkellä on valmisteilla Pohjanmaan maakuntastrategia 2026-2029, joka aikataulun mukaan on tarkoitus tuoda maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi huhtikuussa 2026. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntastrategiaan ja -kaavaan.

Vaihtoehdot

Sähkönsiirtolinjan suunnittelua maakaapelina pidetään hyvänä. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdoissa on esitetty uuden keskijännite maakaapelireitin rakentamista

Vaasan Sähköverkon omistamalle Korsnäsin sähköasemalle. Vaasan Sähköverkko Oy huomauttaa, että suunniteltua tuulivoimapuistoa ei ole mahdollista liittää 20 kV verkkoon Korsnäsin sähköasemalla.

Puolustusvoimat toteaa, että arviointiselostuksen mukaan hankevaihtoehtoihin on tehty muutoksia Puolustusvoimien puoltavan lausunnon jälkeen. Puolustusvoimilta (Pääesikunnalta) ei ole pyydetty uutta lausuntoa hankkeen hyväksyttävyydestä voimaloiden sijaintimuutosten jälkeen. Puolustusvoimat muistuttaa, että jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytensä mukaisista tiedoista, hankevastaavan tulee saada Pääesikunnalta uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

Luontovaikutukset

Eläimistö

Luonnonvarakeskus toteaa, että toistaiseksi ei ole tutkimustietoa siitä, millainen maastossa tehtävä selvitys tuottaisi riittävän luotettavaa tietoa suden ydinreviirin tai ydinreviirialueiden sijainnista yksittäisen reviirin sisällä. Tällä hetkellä varma keino ydinreviirin osoittamiseksi on GPS-pannoitettujen susien liikkumisesta saatu aineisto. Luonnonvarakeskus katsoo, että suden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen mahdollisia sijainteja hankealueella ei voida poissulkea ja näin ollen tulkintaan hankkeen vaikutuksista suden ydinreviiriin jää epävarmuutta.

Lievennyskeinojen suunnittelu ja hanketoimijoiden välinen yhteistyö nähdään tärkeänä, kun laajamittaista rakentamista suunnitellaan herkkien ja uhanalaisten lajien elinympäristöihin sekä Natura-alueiden läheisyyteen.

Linnusto

Metsähallitus toteaa hankkeen muuttavan alueen nykyistä metsä- ja suovaltaista aluetta selvästi ihmistoiminnan leimaamaksi ympäristöksi. Vaikutukset voivat olla erityisesti ihmistoimintaa välttelevien lajien (mm. pöllöt, metso) osalta arviointiselostuksessa arvioitua suurempia. Lausunnossa tuodaan esiin, että pesimälinnustoa ja metson soidinpaikkoja koskevat selvitykset on toteutettu vähäisellä maastotyömäärällä. Tämän vuoksi on mahdollista, että harvalukuisia lajeja tai pieniä metson soidinpaikkoja on jäänyt havaitsematta. Lisäksi tuotantoalueeseen rajautuvien Degermossenin ja Lövismossenin suoalueiden linnustoa ei ole kartoitettu, vaan suoalueita koskevat lajihavainnot perustuvat hajahavaintoihin. Katsotaan, että molemmat hankevaihtoehdot tulevat vaikuttamaan suoalueen linnustoon tuulivoimaloista ja ihmistoiminnan lisääntymisestä aiheutuvien häiriötekijöiden vuoksi. Metsähallitus katsoo, että voimalapaikat S2 ja S3 olisi niiden suoluontoon kohdistuvien vaikutusten vuoksi perusteltua poistaa tai siirtää lähemmäksi muita hankkeen voimalapaikkoja. Edellä mainitut toimenpiteet katsotaan myös perustelluiksi muun muassa metsoon sekä salassa pidettävään lajiin kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi. Myös

Luonnonvarakeskus katsoo, että kanalintujen osalta voimaloiden sijoittelussa tulisi paremmin huomioida tiedossa oleva metson soidin.

Muuttolinnustaselvityksen katsotaan antavan todennäköisesti kohtalaisen kokonaiskuvan lintumuuton ominaispiirteistä. Raportissa ei kuitenkaan esitetä havaittujen lintujen ohitusjakautumaa, joka olisi ollut hyödyllinen arvioitaessa esimerkiksi muuttokäytävän sijoittumista tai sen leveyttä suhteessa hankealueeseen.

Arviointiselostuksesta ei käy ilmi käytetäänkö Degermossenia esimerkiksi kurkien välilaskupaikkana muuton aikana sekä tapahtuuko alueen ja rannikon välillä päivittäistä liikkumista (yöpyminen Degermossenessa ja ruokailu rannikolla). Vaikka törmäykset ovat harvinaisia, muuttoreitteihin voi silti kohdistua vaikutuksia, jos välilaskupaikat muuttuvat linnuille sopimattomiksi.

Metsähallitus katsoo, että arvioidut hankevaihtoehdot voivat aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia sääksen esiintymiseen. Vaikutukset ovat kuitenkin voimalapaikkojen suunnittelulla ja kriittisten voimalapaikkojen poistamisella mahdollista lieventää kohtalaisiksi. Lisäksi hankkeella voi yhdessä muiden hankkeiden kanssa olla merkittäviä törmäys- ja mahdollisesti estevaikutuksia merikotkaan, joita hankealueella havaittiin hankkeen luontoselvityksissä merkittävä määrä.

Luonnonsuojelualueet

Metsähallitus huomauttaa, että valtion suojeluun varatut alueet ovat Degermossenin Natura-aluetta suurempia ja ne kattavat myös osan Natura-alueen ulkopuolelle sijoittuvasta Lövismossenin suoalueesta. Degermossen on Natura-alueen ohella myös soidensuojeluohjelman mukainen alue ja alue tullaan perustamaan luonnonsuojelualueeksi. Natura-arvioinnissa tai arviointiselostuksessa ei arvioida hankkeen vaikutuksia Degermossenin alueen linnustoon (pois lukien salassa pidettävä laji), joka ei ole Natura-alueen suojeluperusteena.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Hankkeen aiheuttamien meluvaikutusten todetaan olevan merkittäviä erityisesti yöaikaan. Melumallinnuksen mukaan tuulipuiston pohjoispuolella on asutusta, jossa melutaso on hyvin lähellä raja-arvoa ja ongelmia voi mahdollisesti syntyä. Melu- ja välkevaikutuksista tulee tehdä seurantamittaukset tuulipuiston rakentamisen jälkeen sen varmistamiseksi, ettei ongelmia ilmene.

Lausunnossa todetaan, että vaikka hankealueen etäisyys lähimpään säätutkaan on yli 100 kilometriä, tuulivoimalat voivat tietyissä sääolosuhteissa näkyä säätutkamittauksissa häiriökaikkuina. Alueella on runsaasti olemassa olevia ja suunniteltuja tuulivoimahankkeita, joiden yhteisvaikutukset voivat vastaavissa olosuhteissa lisätä häiriökaikkuja ja siten mahdollisesti heikentää alueen sää- ja varoituspalveluiden laatua tulevaisuudessa.

Todetaan, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Antenni-tv –lähetystyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tuulivoimaloiden paikat tulee suunnitella siten, että häiriötä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 hankealue sijoittuu pääosin alueelle, joka soveltuu seudullisesti merkittävälle tuulivoimahankkeelle. Maakuntakaavassa suositellaan maakaapeleiden käyttöä, minkä todetaan olevan linjassa tarkasteltavien sähkönsiirtovaihtoehtojen kanssa.

Lausunnossa tuodaan esiin, että Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050 on osoitettu voimansiirtojohtojen yhteistarve Fingridin tarpeisiin. Tuulivoimahankkeen ja johtoyhteyden yhteensovittaminen tulee tehdä yhteistyössä kantaverkkoyhtiö Fingridin kanssa. Yksi hankkeen suunnitelluista voimaloista (N1) sijoittuu maakuntakaavan voimansiirtojohtojen yhteistarve -merkinnän kohdalle. Kaavaluonnokseen on esitetty tuulivoimaloille maksimikorkeus 290 metriä, joten kaavaluonnoksen toteutuminen siten ei mahdollistaisi uutta voimajohtoa. Mikäli Poikelin tuulivoimapuiston voimalat toteutuvat 270 metriä korkeina, jää voimaloiden N1 ja S4 väliin kapea käytävä, jolle voimajohto tulisi sijoittaa. Tässä suunnitteluvaiheessa voimajohtohanketta ei kuitenkaan ole varmuutta siitä, voidaanko voimajohto sijoittaa täsmällisesti niin, että turvaetäisyydet tuulivoimaloihin säilyvät. Tästä syystä myöskään matalammat (270 m) tuulivoimalat eivät varmista kantaverkon voimajohtojen mahdollisuutta sijoittua voimaloiden väliin. Fingridin näkemyksen mukaan voimalan N1 merkintä tulisi poistaa osayleiskaavasta, jotta maakuntakaavaan merkityn voimajohtojen yhteistarpeen toteuttamisedellytykset edelleen säilyvät.

Yhteisvaikutukset

Metsähallitus huomauttaa, että Korsnäsin merituulivoimahankkeen sähkönsiirtoreitit tunnistetaan arviointiselostuksen yhteisvaikutusten arvioinnissa (kappale 23.4), mutta hankkeen vaikutusta reittien toteutettavuuteen ei arviointiselostuksessa arvioida. Poikelin tuulivoimahankkeen katsotaan rajoittavan molempien hankevaihtojen osalta olennaisesti Korsnäsin merituulivoimahankkeen liittämismahdollisuuksia kantaverkkoyhtiön osoittamiin sähköasemiin.

Suunnittelussa pyydetään kiinnittämään huomiota yhteisvaikutuksiin, jotka kohdistuvat erityisesti hankkeen läheisyyteen Korsnäsin keskustaan ja lähikyliin.

Todetaan, että hankkeesta aiheutuu luonnolle merkittäviä yhteisvaikutuksia. Eri hankkeiden yhteisvaikutus kutistaa vähäisemmän häiriön alueet ja siten reviirin ydinalueen tai -alueet pieneksi, esimerkiksi Korsnäsin susireviirillä.

Turvallisuus

Pohjanmaan pelastuslaitos korostaa hankekohtaisen riskianalyysin tärkeyttä, jotta mahdolliset jäänheittoon, tulipaloihin ja muihin onnettomuuksiin liittyvät riskit tulee tunnistettua. Riskeihin varautuminen tulee suunnitella ja kuvata, jotta rakennuslupavaiheessa voidaan arvioida rakennuslupahakemuksessa esitettyjen suojatoimenpiteiden riittävyys. Jäätä ja voimalaitoksen osia tulipaloissa on havaittu sinkoutuneen jopa 500 m päähän voimalasta. Rakennuksia, ulkoilureittejä tai muita julkisia tiloja ei tule sijoittaa alle 600 m päähän voimalaitoksista tai että hankekohtaisessa riskianalyysissä voidaan osoittaa, että pienempää turvaetäisyyttä voidaan soveltaa. Voimaloissa käytettävät kemikaalit voivat olla ympäristölle haitallisia, joten on selvitettävä, edellyttääkö toiminta ilmoitusta vaarallisten kemikaalien käsittelystä. Lausunnossa muistutetaan myös muista turvallisuuteen liittyvistä viranomaisohjeista.

Liikenne

Liikenteellisten vaikutusten arvioinnin todetaan olevan pääosin riittävä ja tulokset oikeasuuntaiset. Sähkökaapeleiden sijoittamisen suunnittelussa tulee huomioida Liikenneviraston ja Väyläviraston ohjeet. Vaihtoehdot VE1 ja VE2 eroavat toisistaan tuulivoimalan kokonaiskorkeudessa, eikä selostuksessa nähdä merkittävää eroa liikenteelle kohdistuvissa vaikutuksissa vaihtoehtojen välillä. Huomautetaan, että arviointiselostuksesta ei käy ilmi vaikuttaako kokonaiskorkeus lapapituuteen.

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisu 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Ohje on päivityksessä. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni + lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien.

Yhteenveto mielipiteistä

Yleistä

Mielipiteissä ollaan hyvin huolissaan hankkeen vaikutuksista asukkaisiin ja luontoon. Mielipiteissä vastustetaan hanketta. Tuodaan esiin, että sähkönkulutus on pysynyt samankaltaisena viimeiset 10 vuotta ja nähdään, että lisääntynyt sähköntarve ei ole realistinen peruste hankkeelle.

Mielipiteessä ollaan huolissaan siitä, ettei hankkeessa ole esitetty riittäviä takeita tuulivoimaloiden sekä niiden perustusten purkamisesta ja alueen ennallistamisen toteuttamisesta mahdollisen konkurssin tai toiminnan päättymisen yhteydessä.

Luontovaikutukset

Eläimistö

Mielipiteessä tuodaan esille alueella esiintyvän uhanalaisia ja tiukasti suojeltuja lajeja, kuten sääksi, merikotka, muuttohaukka, helmipöllö, viirupöllö, metso, pyy, liito-orava, viitasammakko, useita lepakkolajeja sekä suden ydinreviiri. Tiukasti suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee turvata. Tuulivoimaloiden jatkuva melu, välke ja lisääntyvä huoltoliikenne aiheuttaisivat huomattavaa häiriötä eläimistölle, mukaan lukien matalataajuisen äänen vaikutukset, joille eläimet ovat herkkiä.

Mielipiteessä nähdään, että vaikutuksia elinympäristöihin ja lajipopulaatioihin ei ole arvioitu riittävän tieteellisin, asianmukaisin tai objektiivisin perustein. Nykyiset biodiversiteettitavoitteet nähdään olevan tuulivoimatuotannon kanssa ristiriidassa keskenään ja hankealue tulee jättää rakentamatta.

Linnusto

Laaja, vuosien 2021–2025 selvitys, osoittaa että hankealueella on merkittäviä luontoarvoja sekä useiden EU:n luontodirektiivin ja luonnonsuojelulain suojelujen lajien pesimä- ja levähdyspaikkoja. Hankealue toimii myös tärkeänä muuttolintujen läpikulku- ja levähdysalueena, ja rakentaminen heikentäisi merkittävästi näitä ekologisia yhteyksiä. Alueen katsotaan soveltuvan paremmin luonnonsuojelualueeksi kuin teolliseen tuulivoimakäyttöön.

Mielipiteissä huomautetaan, että pesimälinnuston kartoitusmenetelmää ei ole kuvattu riittävällä tasolla ja hankealuetta on kartoitettu puutteellisesti. Raportoinnissa olisi tullut perustella, miksi lajit rajattiin vain tiettyihin, eikä seuraavista tehty kirjauksia: peippo, pajulintu, rastaslajit, tali- ja sinitiainen. Arvioidaan, että hankkeen toteuttamisesta aiheutuu vaara kahden suuren petolinnun pesimismenestykselle sekä elinmahdollisuuksille. Nähdään, että päiväpetolintuseurantaa tulee täydentää, koska hankkeen läheisyydessä sijaitsevan suuren petolinnun pesän tai pesien ravinnonhakulentoja ei ole nyt voitu esittää lainkaan tietoja. Myös metsäkanalintujen ja pöllöjen selvitykset nähdään riittämättöminä. Rakentamista ei nähdä hyväksyttävänä metsäkanalintujen, erityisesti metson, soidinalueella ja niiden ympärillä olevien koppeloiden ja poikueiden ruokailualueilla.

Mielipiteessä todetaan, että hanketta ei voida hyväksyä, sillä siitä aiheutuu merkittävää haittaa kansallisen päämuuttoreitin lintulajeille. Nähdään, että muuttolinnuston seuranta ei anna todellista kuvaa, sillä monien isojen ja runsaslukuisten lintulajien päämuuttoreitti kulkee juuri hankealueen kohdalla.

Kackurmossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleva ja alueella pesivän merikotkan mahdollisia ravinnonhakulentoja hankealueen kautta ei voida sulkea pois, minkä vuoksi hankkeen toteuttaminen esitettyssä muodossa voi aiheuttaa huomattavan riskin Natura-alueen suojeluperusteena olevan luonnonarvon merkittävälle heikentymiselle. Selvitysten täydentäminen kesänaikaisella petolintuseurannalla nähdään välttämättömänä asian selvittämiseksi.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Mielipiteessä ollaan huolissaan siitä, että 290 metriä korkeiden tuulivoimaloiden sijoittaminen noin kilometrin etäisyydelle Korsnäsin kuntakeskuksesta aiheuttaisi merkittäviä haittoja asuinympäristölle, terveydelle ja kiinteistöjen arvolle. Huomautetaan, että pitkäaikaisia tutkimuksia 290 metriä korkeiden voimaloiden vaikutuksista lähellä asuviin ei ole saatavilla. Tämän vuoksi tulisi soveltaa varovaisuusperiaatetta. Mielipiteissä ollaan huolissaan asukkaisiin kohdistuvista melu-, välke- ja maisemavaikutuksista. Rauhallinen elinympäristö menetetään tuulivoimahankkeen myötä ja väestö ajetaan kaupunkeihin, kun maaseutua hyödynnetään sähköntuotantoon. Yksityisille yhtiöille annetaan etuoikeus hyödyntää luontoa, jota ne eivät omista, kun samaan aikaan alueen asukkaat, jotka elävät luonnon keskellä ja ovat luonnosta riippuvaisia, sivuutetaan.

Korsnäsin kunnan tulisi huomioida asukkaiden elinympäristö samoin kuten esimerkiksi Ilmajoella ja Evijärvellä ja sijoittaa voimalat riittävän etäälle asutuksesta. Tuulivoimalat on mahdollista sijoittaa niin kauas asutuksesta, ettei asukkaille aiheudu kohtuutonta haittaa. Katsotaan, että jokaisella on oikeus turvalliseen ja terveelliseen asuinympäristöön.

Korsnäsin ympärillä on toiminnassa ja suunnitteilla useita muita tuulivoimahankkeita. Lisäksi suunnitteilla oleva merituulivoimahanke vaikuttaa asukkaisiin muun muassa sähköasemien ja voimajohtolinjojen takia. Kunnan kokonaisilme tulee muuttumaan merkittävästi, kun tuulivoimalat alkavat hallita maisemaa.

Tuodaan esiin, että suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat liian lähelle toisiaan tuottaakseen tehokkaasti sähköä ja aiheuttaakseen mahdollisimman vähän melua. Liian lyhyt etäisyys voimaloiden välillä aiheuttaa niin kutsuttua turbulენტtista melua, joka syntyy, kun voimalan siipien pyöriminen häiritsee ilmapirtausta.

Mielipiteissä tuodaan esiin tutkimustietoa inframelun pitkäaikaisista vaikutuksista ja sen mahdollisista terveyshaitoista. Todetaan, että uuden tutkimustiedon mukaan tuulivoimaloiden tuottama matalataajuinen ääni läpäisee rakennusten rakenteet ja voi olla terveydelle haitallista. Noin 1,8 kilometrin etäisyydellä pohjoisimmasta tuulivoimalasta sijaitsee Lärknäsin vanhainkoti. Koska asukkaat viettävät suurimman osan ajastaan hoivayksikössä, he altistuvat jatkuvasti matalataajuiselle äänelle ja melulle, mikä voi heikentää heidän terveyttään.

Asukaskyselystä on kulunut vuosia, jonka jälkeen hanke on muuttunut merkittävästi. Tämän vuoksi katsotaan, että hankkeessa tulisi tehdä uusi asukaskysely, jotta saadaan ajantasainen käsitys hankkeen vaikutuksista asukkaisiin.

Pintavedet ja kalasto

Mielipiteissä tuodaan esiin, että hankealueen purot ja ojat ovat kalojen, erityisesti hauen, keskeisiä lisääntymisalueita ja ylläpitävät Korsungfjärdenin kalakantaa. Hankkeen edellyttämät maanrakennustyöt heikentäisivät veden virtausta, lisääisivät veden sameutta ja muuttaisivat pH-arvoja, mikä estäisi kaloja pääsemästä kutupaikoilleen. Mielipiteessä ollaan huolissaan, että rakentaminen aiheuttaisi merkittävää haittaa Korsungfjärdenin vedenlaadulle ja kalojen lisääntymisedellytyksille, minkä vuoksi vesistövaikutukset on

arvioitava perusteellisesti ennen hankkeen etenemistä. Katsotaan, että vaikutuksia puroihin ja kalakantoihin ei ole selvitetty riittävästi, vaikka neljä suunnitelluista voimaloista sijoittuu aivan vesistöjen läheisyyteen. Alueen luonnontilaiset suot säätelevät valuma-alueen vesivirtaamia ja ehkäisevät pintavesien happamoitumista. Niiden muuttaminen heikentäisi vesistöjen ekologista tilaa.

Maisema

Mielipiteessä ollaan huolissaan siitä, että hankkeen esittämä visualisointi ei vastaa 290 metriä korkeiden tuulivoimaloiden todellista maisemavaikutusta, ja että näin massiiviset rakenteet heikentäisivät merkittävästi asuinympäristön laatua sekä kiinteistöjen arvoa. Tuodaan esiin, että tutkimusten mukaan tuulivoimaloiden läheisyys aiheuttaa kiinteistöjen arvon alenemista ja voimaloiden korkeuden kasvu lisää entisestään arvon alenemista.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

Bambra Oy pyytää huomioimaan yhtiön Korsnäsin tutkimusalueen malminetsintäluupa-alueet ja mahdollisen tulevaisuuden kaivoskehityshankkeen tarpeet Poikelin tuulivoimahankkeen suunnittelussa, YVA-menettelyssä ja kaavoituksessa.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen todetaan yhdessä Korsbäckin ja Molpen hankkeiden kanssa muodostavan kokonaisuuden, joka käytännössä ympäröisi nykyisen kyläasutuksen. Tämä muuttaisi alueen luonnetta olennaisesti: maaseutumainen ympäristö menettäisi tunnusomaiset piirteensä ja korvautuisi laaja-alaisella teollisella vyöhykkeellä.

Todetaan, että hankkeesta aiheutuu luonnolle merkittäviä yhteisvaikutuksia.

4 Yhteysviranomaisen arvio arviointiselostuksen riittävydestä ja laadusta sekä laatijoiden pätevydestä

Yhteysviranomainen on tarkistanut arviointiselostuksen riittävyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa.

Arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset. Arviointiselostuksessa on esitetty sen laadintaan osallistuneiden koulutus ja kokemus. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään YVA-lain 33 §:n mukaisesti riittävä asiantuntemus arviointiselostuksen ja sen sisältämien erillisselvitysten laatimiseen.

Arviointiselostus on laadittu arviointiohjelman ja olennaisilta osiltaan yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta. Arviointiselostukseen ei kokonaisuutena arvioiden sisällä sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaisesta laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä vaikutuksista. Arviointiselostuksen sekä kuulemisessa saadun palautteen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida merkittävät vaikutukset.

Arviointiselostuksessa eri vaihtoehtojen vaikutusten eroavuuksia ja vaikutusten merkittävyyttä on kuvattu soveltuvin osin Imperia-hankkeessa kehitettyjä menetelmiä käyttäen, mikä on yleisesti käytössä oleva tapa arvioida vaikutuksia YVA-menettelyssä. Arvioinnin tulokset on esitetty eri vaikutustyyppien arviointien kappaleissa sekä taulukkomuodossa esitetyssä yhteenvedossa vaihtoehtojen vertailuosiossa. Yhteysviranomaisen pitää esitystapaa hyvänä, koska taulukkomuotoinen yhteenveto helpottaa keskeisten vaikutusten löytämistä arviointiselostuksen laajasta aineistosta. Aiemmin yhteismenettelyssä olleesta YVA-suunnitelmasta saadun palautteen perusteella arviointiselostukseen on päätetty ottaa tarkasteluun vaihtoehdot, jotka eroavat korkeudeltaan toisistaan. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankevaihtoehtojen 20 metrin korkeusero tuulivoimaloissa on vertailun kannalta näennäinen, sillä vaihtoehtojen välille ei aiheudu olennaisia eroja vaikutuksissa.

Arviointiselostus sisältää yleistajuisen tiivistelmän ja lähdeviitteet. Selostus on kooltaan ja sisällöltään mittava (556 sivua ja 18 liitettä). Arviointiselostuksessa on kuvattu, miten hanke liittyy vaikutusalueen muihin hankkeisiin. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön, arkeologiseen kulttuuriperintöön, ilmastoon, ilmanlaatuun, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikenteeseen ja turvallisuuteen on arvioitu riittävästi. Vaikutusten arviointi on jaettu selkeisiin kappaleisiin ja kaikista arvioitavista vaikutuksista on esitetty arvioinnin epävarmuudet sekä tarkasteltu lieventämiskeinoja. Lieventämiskeinot ovat osittain yleisluontoisia esimerkiksi ihmisiin kohdistuvissa vaikutuksissa sekä maisemavaikutuksissa. Arviointiselostuksesta jää näin ollen epäselväksi, mitkä hankkeen vaikutuksista ovat lievennettävissä ja mitä lieventämistoimia tullaan toteuttamaan. Lieventämiskeinojen toteuttaminen voi olla välttämätöntä hankkeen merkittävien vaikutusten vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista on noussut esille joitain puutteita ja epävarmuustekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

5 Yhteysviranomaisen johtopäätös hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Poikelin tuulivoimahankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, maiseman arvokohteisiin, melun ja välkkeen muodostumiseen, luontoon sekä pesimä- ja muuttolinnustoon. Vaikutukset pesimälinnustoon molemmissa hankevaihtoehtoissa on arvioitu suuriksi kielteiseksi elinympäristön häviämisen ja häiriintymisen myötä. Muiden vaikutustyyppien osalta vaikutukset on arvioitu joko kohtalaisiksi tai vähäisiksi. Hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä on vain pieniä eroja vaikutuksissa. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVEB on arvioitu aiheuttavan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia pintavesiin sekä arvokkaaseen luontokohteeseen. Muiden vaikutustyyppien osalta sähkönsiirron vaikutukset on arvioitu vähäisiksi.

Hankkeen läheisyyteen (alle 10 km) ei sijoitu toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja. Suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita hankkeen läheisyydessä ovat Korsbäck (2 km etäisyydellä), Molpe (4 km) ja Harrström (6 km). Hankkeiden yhteisvaikutusten on arvioitu kohdistuvan pääasiassa maisemaan sekä linnustoon ja eläimistöön. Merikotkan osalta yhteisvaikutukset on arvioitu varovaisuusperiaatteen mukaisesti suuriksi, mikäli kaikki seudun hankkeet toteutuvat. Myös susireviiriin kohdistuvat yhteisvaikutukset on arvioitu suuriksi, etenkin jos susireviirin ydinalue menetetään.

Yhteysviranomaisen yhtyy tehtyihin arvioihin merkittävistä vaikutuksista ja pitää arviointia pääsääntöisesti oikeansuuntaisina. Joissain kohdin yhteysviranomaisen näkemys kuitenkin poikkeaa arviointiselostuksessa esitetystä. Tämän lisäksi ympäristövaikutusten arviointi sisältää epävarmuutta joidenkin vaikutustyyppien osalta, minkä takia ei voida poissulkea arvioitua suurempia vaikutuksia esimerkiksi kasvillisuuden ja luontotyyppien, linnuston, luontodirektiivin liitteen IV(a) -lajien sekä pintavesien osalta. Lisäksi Natura-arviointia Kackurmossenin ja Merenkurkun saariston Natura-alueiden osalta tulee Lupa- ja valvontaviraston mukaan täydentää, sillä tehtyjen arviointien perusteella ei voida poissulkea kyseisten Natura-alueiden suojeluperusteisiin kohdistuvia merkittäviä heikentäviä vaikutuksia.

Yhteysviranomaisen nostaa hankkeen merkittävimmiksi vaikutuksiksi linnustoon, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä luontodirektiivin IV-liitteen lajeihin kohdistuvat vaikutukset. Ilman riittäviä lieventämistoimia myös vaikutukset pintavesiin voivat nousta merkittäviksi. Yhteysviranomaisen yhtyy esitettyyn arvioon, että hankevaihtoehtojen väliset erot vaikutuksissa ovat hyvin pienet, sillä voimaloiden korkeusero on pieni sekä voimalamäärät ja -sijainnit ovat samat vaihtoehtojen välillä. Seuraavissa kappaleissa yhteysviranomaisen esittää tarkemmin näihin vaikutustyyppisiin kohdistuvia ja hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon otettavia seikkoja. Yhteysviranomaisen arvioi hankkeesta aiheutuvien muiden vaikutusten olevan laadultaan ja laajuudeltaan sellaisia, ettei niitä voida luokitella merkittäviksi.

5.1 Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

Hankkeen lähivaikutusalue (0-8 km voimaloista) on pääosin metsätalousmaisemaa, mutta myös viljelymaisemaa etelässä ja rannikkomaisemaa lännessä. Hankealue on länsi- ja itäpuoleltaan kylärakenteen ympäröimä. Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu kokonaisuudessaan kohtalaisiksi kielteisiksi molemmissa vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Vaihtoehtojen välillä ei ole merkittävää eroa, mutta vaihtoehdon VE1 vaikutukset ovat hieman lievemmät pienemmän voimalakorkeuden vuoksi. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että maisemavaikutukset ovat yksi tuulivoimahankkeiden keskeisimmistä ympäristövaikutuksista, vaikka niiden merkitys olisikin arvioitu kohtalaisiksi.

Näkemäalueanalyysin mukaan voimalat näkyvät lähialueella erityisesti merialueelle ja saarien rannoille, joilla on runsaasti loma-asutusta. Loma-asutukseen aiheutuvat maisemavaikutukset voivat olla paikoin suuria. Yhteysviranomaisen tuo esiin, että Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -oppaan (Ympäristöministeriö, 2024) mukaan maisemallinen vaikutus merellä voi olla hallitseva jopa 20 kilometriin saakka. Hankkeen merkittävät maisemavaikutukset kohdistuvat saarten loma-asutuksen

lisäksi Kronbackenin alueelle, Korsbäckin kylään, Korsnäsin taajamaan sekä pelto- ja suoalueille etelässä. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon siitä, että yksittäisille asuinrakennuksille näillä alueilla voi muodostua jopa suuria maisemavaikutuksia, sillä arjen ympäristöt (vakituinen asuminen ja loma-asuminen) ovat maisemallisesti herkkiä kohteita ja alueita.

Hankkeen lähivaikutusalueella on useita maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ympäristöjä, jotka ovat myöskin herkkiä muutoksille. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa on tunnistettu arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet sekä arvioitu hankkeen vaikutuksia arvokohteisiin oikeasuuntaisesti. Arviointiselostuksessa todetaan, että Merenkurkun saaristomaiseman maailmanperintökohteeseen muodostuu merkittävydeltään melko suuria vaikutuksia Korsnäsin ja Maalahden alueella. Yhteysviranomaisen toteaa, että selostuksesta ei käy ilmi maailmanperintökohteen erityisasema osana kansainvälistä sopimusta ja mitä velvoitteita sopimukseen liittyy. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas maisema-alue Bjurbäck-Taklaxin latomaisema, johon maisemavaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi kielteisiksi. Molemmat sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Bjurbäck-Taklaxin latomaiseman alueelle, mutta maisemavaikutuksia ei arvioida muodostuvan sähkönsiirron osalta rakentamisen jälkeen. Vaikutukset muihin maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin on arvioitu vähäisiksi.

Arviointiselostuksessa todetaan useaan kertaan maisemavaikutuksia lieventävänä tekijänä puuston suojaava vaikutus. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että puustoa ei voida huomioida maisemavaikutuksia lieventävänä tekijänä eikä peitteisyyden takia voida arvioida hankkeen vaikutuksia vähäisemmiksi. Tuulivoimaloiden elinkaaren aikana metsäalueiden peittävyys voi vaihdella huomattavasti metsätaloustoimien takia.

Mielipiteissä ollaan huolissaan hankkeen maisemavaikutuksista asutukseen ja todetaan, että esitetty visualisointi ei vastaa 290 metriä korkeiden tuulivoimaloiden todellista maisemavaikutusta. Yhteysviranomaisen toteaa, että panoraamakuvien lisäksi havainnekuvia olisi ollut hyvä esittää myös ihmissilmää vastaavalla rajauksella. Havainnekuviissa ei ole huomioitu eri vuodenaikojen vaikutusta näkymiin, sillä havainnekuvat on laadittu ainoastaan kesäaikaan. Panoraamahavainnekuviista on myös paikoitellen vaikea hahmottaa hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 välistä eroa.

5.2 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Maisemavaikutusten lisäksi hankkeen vaikutuksissa ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen korostuvat melu- ja välkevaikutukset. Hankkeen vaikutukset asumisviihtyvyyteen on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi ja vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen, alueen virkistyskäyttöön sekä metsästykseseen vähäisiksi. Yhteysviranomaisen tuo esiin, että mielipiteissä vastustetaan hanketta ja ollaan hyvin huolissaan hankkeen maisema-, melu- ja välkevaikutuksista lähiympäristön asukkaisiin. Alle kahden kilometrin etäisyydellä voimaloista on 102 asuinrakennusta ja 10 lomarakennusta.

Hankealueen metsätaloustalouden lisäksi alueella on virkistyskäyttöä. Asukaskyselyn mukaan kielteisimminkin hankkeen arvioitiin vaikuttavan luonnon tarkkailuun, metsästykseseen ja marjastukseen.

Mallinnusten perusteella hankevaihtoehtojen tuulivoimaloiden melu ei ylitä ohjearvoja yhdenkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla, joten meluvaikutukset on arvioitu vähäisen kielteisiksi. Vaikka melun ohjearvot eivät ylittyisikään vakituisten asuntojen tai loma-asuntojen osalta, asumisviihtyisyyteen sekä alueen virkistyskäyttöön tuulivoimalamelulla voi yhteysviranomaisen mukaan olla merkittävä vaikutus, kuten annetuissa mielipiteissä nousee esiin. Tuulivoimaloista aiheutuvan äänen katsotaan asukaskyselyn mukaan olevan hankkeen merkittävin kielteinen vaikutus. Suurin meluhaitta 39,6 dB kohdistuu lomarakennukseen havaintopisteessä A. Yhteisvaikutusten osalta melutaso on 39,9 dB samassa havaintopisteessä. Meluvaikutusten arviointiin liittyvät epävarmuudet koskevat erityisesti rakennuksia, joiden kohdalla ohjearvot alittuvat vain vähän.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että melumallinnuksessa on käytetty yksikkötehoaltaan 6,8 MW voimaloita, kun hankkeessa suunniteltujen voimaloiden yksikköteho on maksimissaan 10 MW. Käytetyn voimalatyypin äänitehotaso on 106,4 dB(A). Lähtömelutasoon on tämän jälkeen lisätty varmuusarvo 2 dB(A). Mallinnetun voimalan napakorkeus on vaihtoehdossa VE1 180 metriä ja vaihtoehdossa VE2 200 metriä. Meluvaikutusten arvioinnissa on epävarmuutta, sillä lopullisen voimalan tyyppiä ei ole määritetty. Arviointiselostuksessa todetaan, että mikäli toteutukseen valittava voimalamalli on erilainen kuin melumallinnuksissa käytetty voimalatyyppi, tehdään melumallinnukset uudelleen viimeistään rakennuslupavaiheessa. Yhteysviranomaisen toteaa, että mikäli hankkeen meluvaikutukset eroavat rakentamislupavaiheessa arviointiselostuksessa esitetystä, lupaviranomaisen tulee selvittää YVA-lain 27§:n mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ajantasaisuus Lupa- ja valvontaviraston YVA-yhteysviranomaiselta ennen lupien myöntämistä.

Hankkeeseen tehdyn välkemallinnuksen mukaan hankkeesta ei aiheudu merkittävää välkehaittaa, koska Suomessa sovellettu ruotsalainen määritelmä kahdeksan tunnin vuosittaisesta tai 30 minuutin päivittäisestä ohjearvosta ei ylitä millään rakennuksella hankkeiden yhteisvaikutukset mukaan lukien.

5.3 Vaikutukset linnustoon

Pesimälinnusto; metso, petolinnut

Hankkeen vaikutukset pesimälinnustoon on arvioitu molemmissa hankevaihtoehtoissa suuriksi kielteisiksi. Merkittävimmät linnustovaikutukset kohdistuvat huomionarvoisiin ja suojelullisesti merkittäviin lajeihin rakentamisen myötä, johtuen menetettävistä ja muuttuvista elinympäristöistä sekä rakentamisen ja toiminnan aikaisesta häiriöstä.

Selvitysten perusteella hankealueelta on paikannettu laaja metson soidinkeskus, joka osittain sijoittuu hankesuunnittelussa olevan voimalan rakennuspaikalle. Metsoon kohdistuvat vaikutukset on arvioitu arviointiselostuksessa suuriksi. Yhteysviranomaisen pitää tätä arviota oikeana ja toteaa vaikutuksen suuruudeltaan mahdollisesti merkittävämmäksi, sillä laajemman soidinalueen olosuhteiden heikennys sekä muiden elinkierron kannalta oleellisten elinympäristöjen pirstoutuminen saattavat vaikuttaa lajin paikalliseen populaatioon merkittävästi heikentäen. Arviointiselostuksessa esitetään, että metson soitimeen kohdistuvia vaikutuksia voidaan lieventää suurista kohtalaisiksi siirtämällä tai poistamalla tuulivoimala, joka sijoittuu soidinpaikalle. Yhteysviranomaisen

katsoo lievennyskeinon asianmukaiseksi ja toteaa, että tunnistetulle metson merkittävälle soidinalueelle ei ole syytä sijoittaa hankkeen rakenteita. Yhteysviranomaisen lisäksi huomauttaa, ettei viranomaisversiona esitetystä kartassa olevaa toista soidinaluetta ei ole huomioitu arviointiselostuksessa. Huomioitaessa edellä mainittu soidinalue, myös toinen voimala sijoittuu noin 550 metrin etäisyydelle soidinalueesta. Vaikka vaikutuksia pyrittäisiin lieventämään siirtämällä tai poistamalla voimaloita soidinpaikalta ja sen välittömästä läheisyydestä, on hankerakentamisen ja soitimien välinen etäisyys saatavilla olevan tutkimustiedon perusteella arvioiden edelleen todennäköisesti riittämätön. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankerakentamista ei tule sijoittaa liian lähelle soidinalueita eikä siten, että hankerakentaminen pirstoo yhtenäisiä suo- ja metsäalueita enempää kuin välttämätöntä. Yhteysviranomaisen suosittelee lievennyskeinona voimaloiden rungon alaosan maalaamista tummasävytteiseksi metsäkanalintuihin kohdistuvan törmäysriskin vähentämiseksi.

Hankkeen inventoinneissa on havaittu seitsemän eri päiväpetolintulajia, joiden kaikkien osalta on arvioitu hankkeen voivan sijoittua lajien reviireille. Havaituista lajeista pesäpaikkauskollisia ovat merikotka, sääksi, hiirihaukka, kanahaukka ja muuttohaukka. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että lajien, joiden voidaan tulkitä pesimäekologiansa perusteella pysyväisluonteisesti samaa pesäpaikkaa käyttäviksi (LsL 70§), pesät ovat rauhoitettuja ympäri vuoden. Jos pesä tuhoutuu tai reviiri tyhjenee törmäyksen, häiriön tai elinympäristön menetyksen tai sen laadullisen heikkenemisen vuoksi, hankkeen vaikutukset korostuvat ja ovat luonnonsuojelulain vastaisia. Yhteysviranomaisen näkee puutteita ja epävarmuuksia päiväpetolintuselvityksissä, jolloin riittäviä tietoja pesien ja reviirin merkittävien osien sijainnista suhteessa hankkeen rakentamisalueisiin ei ole voitu todentaa ja näin ollen luonnonsuojelulain 70 §:n vastaisten vaikutusten poissulkeminen on edelleen toteuttamatta.

Sääkseen kohdistuvat vaikutukset on arvioitu varovaisuusperiaatteen mukaan suuriksi, sillä sääksen pesä sijoittuu alle 2 kilometrin etäisyydelle lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Sääkseen kohdistuvien vaikutusten osalta on esitetty lieventämiskeinona yhden voimalan poistamista, jolloin sääkseen kohdistuvien vaikutusten arvioidaan lieventyvän suurista kohtalaisiksi. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon suurista vaikutuksista ja pitää esitettyä lievennystoimenpidettä välttämättömänä. Yhteysviranomaisen tietojen mukaan hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu myös toinen sääksen pesä, jota ei ole huomioitu arvioinneissa. Yhteysviranomaisen tuo esille, että sääksen pesän ja tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyyden olisi suositusten mukaan oltava vähintään 2 kilometriä, mikä ei toteudu nyt tarkastelluissa hankevaihtoehdoissa. Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinneissa oleellista on tunnistaa pesän ja saalistuslentojen suuntautumisen suhde hankkeen rakenteisiin ja nyt esitetyt arviot hankkeen vaikutuksista sääkseen eivät perustu ja tukeudu riittäviin selvityksiin tai lähteisiin.

Merikotkan osalta hankkeen vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi, sillä seurannoissa havaittiin runsaasti merikotkia ja hankealue sijoittuu lähelle Merenkurkkua, joka on yksi merikotkan merkittävimmistä pesimäseuduista Suomessa. Hanke sijoittuu Korsnäsin merikotkareviirille sekä lajin kevät- ja syyspäämuuttoreitille. Toiminnan aikaiset vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi, sillä hankealueen läpi lentää paljon merikotkia, laji

on törmäysherkkä ja suurilla petolinnuilla vähäinenkin kuolleisuus voi vaikuttaa kantaan laskevasti. Merikotkaan kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioidaan voivan nousta jopa suuriksi kaikkien seudun hankkeiden toteutuessa. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioihin ja katsoo, että hankkeen vaikutukset yksinään ja yhdessä muiden hankkeiden kanssa voivat kasvaa arvioitua suuremmiksi, koska hanke sijoittuu lajin kannalta erittäin kriittisille alueille tai niiden välittömään läheisyyteen. Lisäksi yhteysviranomaisen huomauttaa, että hankkeen vaikutuksia Korsnäsin merikotkareviiriin on käsitelty hyvin pintapuolisesti, mikä aiheuttaa epävarmuutta arviointiin.

Hankealueella tehtiin havaintoja pesivästä helmi- ja viirupöllöstä sekä tunnistettiin helmipöllön pesä. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että viirupöllön pesäpaikkaa ei ole paikannettu ja toteaa, että viirupöllön pesinnästä tulisi olla tarkempi tieto, jotta luonnonsuojelulain 70 § vastaisten vaikutusten ilmenemiseen voidaan ottaa kantaa hankkeen rakentamisen osalta. Viirupöllö on pesäpaikkauskollinen laji, joten sen pesäpaikka on luonnonsuojelulain määritelmän mukaan rauhoitettu ympäri vuoden. Yhteysviranomaisen toteaa, että vaikutukset pöllölajeihin voivat nousta arvioitua suuremmiksi.

Muuttolinnusto ja linnustoalueet

Hankkeen vaikutukset muuttavaan linnustoon on arvioitu molemmissa hankevaihtoehdoissa kohtalaisiksi kielteisiksi. Hankealue sijaitsee usean lintulajin päämuuttoreitillä ja hankkeen kanssa samalle vaikutusalueelle sijoittuu useampi jo toiminnassa tai suunnitteilla oleva tuulivoimahanke, jonka vuoksi linnustovaikutusten huomioimisen ja asianmukaisten selvitysten merkitys korostuu. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että muuttolinnustonselvityksen laajuus ei vastaa nykyisiä suosituksia tuulivoimahankkeiden suunnittelussa, minkä vuoksi hankkeen todellisia vaikutuksia muuttolinnustoon ja vaikutusten merkittävyyttä on vaikea arvioida luotettavasti arviointiselostuksessa esitetyn perusteella.

Yhteisvaikutukset muuttavaan linnustoon on arvioitu kohtalaisiksi, mikäli kaikki lähiseudun tuulivoimahankkeet toteutuisivat. Tunnistettuja vaikutusmekanismeja ovat törmäys- sekä estevaikutukset. Yhteysviranomaisen katsoo, että yhteisvaikutukset voivan nousta arvioitua suuremmiksi, sillä eri vaiheissa suunnittelua tai jo tuotannossa olevat tuulivoima-alueet muodostavat itä-länsisuuntaisesti leveän vyöhykkeen päämuuttosuuntia vasten rannikolta sisämaahan ja päämuuttosuuntien mukaisesti pohjois-eteläsuunnassa. Näin hankkeiden yhteisvaikutuksena muodostuva este- ja häiriövaikutus sekä kasvanut törmäysriski tuulivoimaloihin muodostuvat varsin laajalaisiksi rannikon läheisillä muuttoreiteillä.

Arvioinneissa on tarkasteltu tärkeiden linnustoalueiden sijaintia (IBA, FINIBA, MAALI) suhteessa hankkeen sijaintiin ja todettu vaikutukset korkeintaan vähäisiksi törmäys- ja estevaikutusten myötä. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että kyseiset alueet ovat osaltaan tärkeitä muuttolinnustoa kerääviä levähdysalueita ja niiden sijainnin merkitys hankkeen vaikutusalueella lentävän muuttolinnuston määrissä on arvioimatta, mikä on puute tunnistettaessa hankkeen kokonaisvaikutusten merkitystä luontoarvoille ja linnustolle.

5.4 Vaikutukset direktiivilajeihin

Suurpedot

Kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia on arvioitu kohdistuvan suurpetoihin, sillä hankealueen todetaan olevan tärkeää elinympäristöä suurpedoille. Yhteysviranomaisen toteaa, että suurpetojen osalta vaikutukset karhuun ja ilvekseen ovat jääneet tarkemmin arvioimatta ja perustelematta, mihin on syynä arvioinnin pohjalla olevan aineiston heikko laatu. Arvioinnissa ei oteta selkeää kantaa siihen, aiheuttaako hankkeen rakentaminen luonnonsuojelulain 78 §: vastaisia toimia ilveksen tai karhun lisääntymis- ja levähdyspaikoille ja näin ollen asia tulee ratkaista hankkeen jatkosuunnittelussa.

Viitasammakko, saukko, liito-orava ja lepakot

Tuulivoimahankkeen vaikutusten on arvioitu olevan merkittävyydeltään vähäiset viitasammakolle. Viitasammakoita ja niiden potentiaalisimpia elinympäristöjä on selvitetty tuulivoiman suunnittelualueella yhtenä yönä, mutta hankkeen sähkönsiirtoreiteiltä viitasammakkoselvitykset puuttuvat. Selvityksissä paikannettu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka sijoittuu noin 450 metrin etäisyydelle lähimmistä voimalapaikoista ja noin 50 metrin etäisyydelle parannettavasta tieosuudesta. Arvioinnin perusteella suoria vaikutuksia viitasammakkoon ei katsota muodostuvan. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että etäisyys parannettavaan tieosuuteen sekä elinympäristöön vaikuttavien vesitasapainon muutosten mahdollisuus huomioiden lajiin kohdennettu arviointi on puutteellinen. Lisäksi viitasammakkoselvitysten raportointi on siinä määrin puutteellinen, ettei selvityksen kattavuuteen ja luotettavuuteen voida ottaa kantaa. Yhteysviranomaisen katsoo, että viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee ottaa huomioon suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa siten, ettei niiden vesitasapainoa heikennetä määrällisesti tai laadullisesti.

Luontoselvitysten yhteydessä ei havaittu merkkejä saukon esiintymisestä tuulivoiman tuotantoalueella. Metsästysseurojen ja suurpetoyhdysheiköiden haastattelujen perusteella saukkoja kuitenkin esiintyy hankealueella vuosittain. Havainnot sijoittuvat hankealueen pohjois- ja eteläosiin ja saukko käyttää mahdollisesti alueen virtavesiä ravinnonhakuun ja kulkuyhteyksinä. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että saukkoa koskevat selvitykset toteutetaan yleensä lumijälkien ja jätöksien kartoituksella kevättalvella, jolloin lain reviiirinkäyttö on helpoimmin todennettavissa. Karttojen perusteella lumiseen aikaan tehdyt metsäkanalintuselvityksissä kuljetut reitit eivät ulotu esitettyihin saukolle soveltuviin virtavesialueisiin hankealueen pohjoisosassa, kun taas pesimälinnustoa koskevat selvitykset ovat ajankohdaltaan myöhäisiä lumijälkien havaitsemiseen. Näin ollen yhteysviranomaisen katsoo saukkoon kohdennetun arvioinnin pitävän sisällään epävarmuutta.

Hankkeella on arvioitu olevan liito-oravalle korkeintaan vähäinen haitallinen vaikutus tai ei vaikutusta lainkaan. Sähkönsiirron vaihtoehtoilla ei arvioitu olevan haitallisia vaikutuksia liito-oravaan. Yhteysviranomaisen toteaa, että liito-oravaselvitys on tehty myöhäisenä ajankohtana eikä selvitysten sijoittumista tunnistetuille potentiaalisille alueille ole todennettu, minkä vuoksi ei voida varmistua kaikkien hankealueelle

sijoittuvien lajille potentiaalisten elinympäristöjen nykytilasta ja sijainnista. Yhteysviranomaisen toteaa, että tehdyn selvityksen avulla ei voida poissulkea arvioitua suurempia kielteisiä vaikutuksia lajin lisääntymis- ja levähdysalueille.

Direktiivilajien osalta erityisenä puutteena yhteysviranomaisen pitää selvitysten kohdentamisen puutteellisuuksia, ajallista sijoittumista sekä selvitysten puuttumista sähkönsiirtoreitiltä. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että kaikkien edellä mainittujen direktiivilajien arviointeihin sisältyy epävarmuutta sekä tuulivoiman tuotantoalueella että hankkeen sähkönsiirtoreiteillä. Maakaapelina toteutettavan sähkönsiirtoreitin osalta on myös voitava varmistua, että liittykö sen toteuttamiseen direktiivilajiston elinympäristöjen heikennystä. Nyt hankkeen selvitysten perusteella ei voida vielä poissulkea hankkeesta aiheutuvia luonnonsuojelulain 78 §:n vastaisia vaikutuksia lepakoiden osalta. Yhteysviranomaisen toteaa lisäksi, että sähkönsiirron vaikutusarviointiin oikeellisuutta on vaikea todeta, sillä sähkönsiirron osalta ei ole vielä varmuutta, miten se tullaan käytännössä toteuttamaan Bjurbäcken-joen kohdalla.

5.5 Yhteenveto Natura-arviointeja koskevista lausunnoista

Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojeluviranomainen sekä Metsähallitus Natura-alueen haltijana sekä valtion luonnonsuojelu- ja suojeluun varattujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena ovat antaneet Natura-arvioinneista lausuntonsa, joiden johtopäätökset on esitetty seuraavassa. Kyseisten lausuntojen julkiset versiot ovat kokonaisuudessaan tämän perustellun päätelmän liitteinä 1 ja 2.

Degermossen (FI0800019, SAC)

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Natura-arvioinnin perusteella voidaan poissulkea Poikelin tuulivoimahankkeen merkittävät heikentävät vaikutukset Degermossen Natura-alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille. Hanke ei vaaranna Natura-alueen koskemattomuutta.

Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Degermossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin. Voimalan S2 mahdollinen rakentaminen ja sille johtavan huoltotien kunnostus tulee kuitenkin toteuttaa siten, etteivät rakennustoimet heikennä Natura-alueeseen rajautuvien suoalueiden (erityisesti Lövismossen) vesitaloutta. Hankkeen jatkosuunnittelussa kyseisen voimalapaikan siirtämistä etäämmälle Lövismossenin suoalueesta tulee harkita.

Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA)

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Natura-arvioinnin perusteella voidaan poissulkea Poikelin tuulivoimahankkeen kummankin toteutusvaihtoehdon merkittävät vaikutukset Kackurmossenin Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin.

Natura-arviointia ei kummankaan toteutusvaihtoehdon kohdalla ole laadittu asianmukaisesti lintuvaikutusten arvioinnin ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin kohdistuvien hankkeen aiheuttamien tai yhteisvaikutusten osalta eikä arvioinnin

perusteella ole mahdollista sulkea pois lokkilintuihin, kurkeen, joutseneen, kaakkuriin, haukkaan, merikotkaan, sääkseen, liito-oravaan ja saukkoon kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia. Arviointia on täydennettävä.

Metsähallitus katsoo, että Kackurmossenin Natura-arviointi on toteutettu luonnonsuojelulain periaatteiden mukaisesti ja arvioinnissa tarkastellaan Kackurmossenin Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppisiä ja lajeja. Linnustovaikutuksia koskevaan arviointiin liittyy kuitenkin epävarmuuksia, koska Natura-alueen linnuston nykytilaa tai eri lajien ruokailulentokäyttäytymistä ei Natura-arvioinnissa yksityiskohtaisesti kuvata.

Metsähallitus katsoo, että Poikelin hankealueen etäisyys Kackurmossenin Natura-alueesta lieventää hankkeen vaikutuksia eikä hankkeesta aiheudu todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia alueen luontotyyppisiin eikä luontodirektiivin liitteen II lajeihin. Vastaavasti alueen suojeluperusteena olevan linnuston osalta hankkeen vaikutukset kohdistuvat lähinnä laajalla alueella liikkuviin lajien (mm. suuret petolinnut sekä lokki- ja kuikkalinnut) sekä osin alueelle kerääntyviin muuttolintuihin, joiden muuttoreitteihin hankkeella voi olla vaikutusta. Metsähallitus katsoo, ettei arvioidulla hankkeella ole (yksinään) todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lintulajeihin. Hankkeen yhteisvaikutukset voivat kuitenkin joidenkin lajien (mm. salassa pidettävä laji) nousta merkittäviksi, jos yhteisvaikutusten arvioinnissa tarkastellut hankkeet toteutuvat. Tuulivoimahankkeiden lisäksi Natura-alueen läheisyyteen suunnitellaan useita voimajohtohankkeita, joiden yhteisvaikutuksia Kackurmossenin Natura-alueen suojeluperusteisiin (erityisesti linnusto) ei ole Natura-arvioinnissa huomioitu.

Metsähallitus katsoo, että Natura-arviointia tulee täydentää merkittävien yhteisvaikutusten poissulkemiseksi. Täydennys tulee tehdä erityisesti laajalla alueella liikkuviin lajeihin (mm. salassa pidettävät petolinnut) sekä muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten osalta. Täydennyksessä tulee esittää alueelle suunniteltujen tuulivoimahankkeiden suunnittelutilanne sekä miten yhteisvaikutuksia lievennetään suunniteltuja tuulivoima-alueiden rajauksia sekä voimalapaikkojen ja voimajohtoreittien yksityiskohtaisella suunnittelulla.

Merenkurkun saaristo (FI0800130, SAC/SPA)

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että Natura-arvioinnin perusteella voidaan poissulkea Poikelin tuulivoimahankkeen kummankin toteutusvaihtoehdon merkittävät vaikutukset Merenkurkun saariston Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppisiin, luontodirektiivin liitteen II lajeihin ja muiden Natura-alueella pesivänä suojeluperusteena olevien lintujen kuin merikotkan osalta.

Merikotkan ja suojeluperusteena olevien levähtävien lintulajien osalta esitettyä vaikutusten- ja yhteisvaikutustenarviointia ei voida pitää asianmukaisesti toteutettuna. Näin ollen Natura-arviointi ei anna edellytyksiä merkittävien heikentävien vaikutusten poissulkemiseen. Natura-arviointia tulee täydentää merikotkaan ja suojeluperusteena olevien levähtävien lintulajien osalta kohdistuvien vaikutusten, merkittävien vaikutusten lieventämistoimien ja seurantaohjelman osalta.

Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia Merenkurkun saariston Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin. Metsähallitus katsoo, ettei hankkeella ole Natura-arvioinnissa esitetyn mukaisesti todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia alueen suojeluperusteena olevaan linnustoon, koska suunniteltu tuulivoima-alue on kooltaan melko pieni sekä koska tuulivoima-alue sijoittuu mantereen puolelle etäälle lintujen pesimäalueista Merenkurkun saariston Natura-alueella. Metsähallitus kuitenkin yhtyy Natura-arvioinnissa todettuun, että hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti salassa pidettävän lajin osalta voivat nousta merkittäviksi, jos kaikki Natura-arvioinnissa esitetyt hankkeet toteutuvat. Yhteisvaikutuksia ei Natura-arvioinnissa yksityiskohtaisesti kuvata, eikä toimenpiteitä niiden lieventämiseksi arvioinnissa esitetä.

5.6 Vaikutukset pintavesiin ja kalastoon

Vaikutukset pintavesiin on arvioitu vähäisen kielteisiksi ja ilmenevän ainoastaan hankkeen rakentamisaikana rakentamisen kautta syntyvänä kiintoainekuormituksena alueen ojaverkostoon ja alapuolisiin vesistöihin. Hankealueen toimenpiteiden ei arvioida heikentävän kalaston eikä kalastuksen tilaa pääpurkureiteillä. Sähkönsiirtovaihtoehdon SVEB vaikutus pintavesiin on arvioitu kohtalaiseksi happamien sulfaattimaiden esiintymisen suuren todennäköisyyden vuoksi.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostuksessa ei ole arvioitu ojitustarvetta hankkeessa. Maaperän on todettu olevan turveperäistä, jolloin massanvaihdot ja täytöt voivat olla tarpeen. Ojitusten vaikutukset, etenkin turvemaalla, eivät rajoitu vain rakentamisaikaan, vaan kestävät jopa vuosikymmeniä turpeen hitaasti hajotessa. Kiintoainekuormituksen lisäksi ojituksista aiheutuu mm. ravinne-, humus- ja rautakuormitusta, joka heikentää alapuolisten vesistöjen tilaa. Lisäksi ojittamisen aiheuttama pohjavedenpinnan lasku aiheuttaa maaperän hapettumista aikaisempaa syvemmältä. Tämä kuivattaa turvetta sekä pohjamaata saaden aikaan turpeen hitaan hajoamisen, sekä lisäksi aiheuttaa happamilla sulfaattimailla happamuuden ja raskasmetallien vapautumista vesiin. Näin ollen yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa pintavesivaikutusten kestoa on todennäköisesti aliarvioitu.

Tuulivoimalapaikat on esitetty hyvin lähelle Poikeldiketiä. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen tarkemmassa suunnittelussa on syytä huomioida, ettei tuulivoimaloiden rakennuspaikkoja sijoiteta virtavesien välittömään yhteyteen.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueella on hyvin pieni happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys. Kyseinen virheellinen tulkinta perustuu todennäköisesti kuvassa 10.4 esitettyyn ennakkotulkintakarttaan (1:1000 000). Kuitenkin tekstissä mainitun 1:250 000 yleiskartoitusaineiston perusteella hankealueella sijaitsee alueita, joilla esiintymisen todennäköisyys on kohtalainen tai jopa suuri. Myös molemmille suunnitelluille sähkönsiirtoreiteille sijoittuu mustaliuske-esiintymän lisäksi alueita, joilla happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on suuri. Yhteysviranomaisen toteaa, että ilman riittäviä lieventämistoimia hankkeesta aiheutuvat happamuuden vaikutukset pintavesiin voivat olla merkittäviä. Happamuuden torjunnan tulee olla ennalta ehkäisevää, koska jo vapautuneen happamuuden hallinta on hyvin vaikeaa. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että lyhytaikaisetkin happamuuspiikit voivat aiheuttaa

vesiympäristölle pitkäaikaisia ja merkittäviä vaikutuksia. Kaikilta alueilta, joilla hankkeessa on tarve tehdä kaivuutöitä tai laskea pohjaveden pintaa, tulee tehdä tarkempi kartoitus happamien sulfaattimaiden esiintymisestä, jotta voidaan laatia asianmukaiset suunnitelmat happamuushaittojen välttämiseksi.

Arviointiselostuksen mukaan maakaapelireitti alittaa Bjurbäcken joen. Yhteysviranomaisen toteaa, että vesistön alituksesta on vesiluvan tarpeen arvioimiseksi tehtävä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle, samoin kuin hankkeessa mahdollisesti tehtävistä uusista ojituksista, vanhojen ojien kunnostuksesta tai pohjaveden pinnan laskusta. Ilmoitukset on tehtävä vähintään 60 vuorokautta ennen työhön ryhtymistä.

5.7 Muut ympäristövaikutukset

Vaikutukset kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin

Hankealueelta on tunnistettu kolme arvokasta luontokohdetta ja sähkönsiirtoreitin SVEB varrelta yksi. Hankevaihtoehtojen vaikutukset tavanomaiseen luontoon ja arvokkaille luontokohteille arvioidaan vähäisiksi. Sähkönsiirtoreitillä SVEB arvioidaan olevan kohtalaiset vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaikutukset on arvioitu oikeansuuntaisesti tunnistettujen luontokohteiden osalta. Selvitysten perusteella ei voida kuitenkaan täysin poissulkea huomionarvoisen lajiston tai arvokkaiden luontokohteiden esiintymistä rakennusalueilla. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huolehtia, että kaikki arvokkaat luontokohteet säilyvät kokonaisuudessaan ja niiden ympärille tulee jättää riittävät suojavyöhykkeet. Luontotyyppien ja kasvillisuuden osalta esitetyt lievennystoimet tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita. Alle kahden kilometrin etäisyydelle voimalapaikoista, Degermossenin suoalueelle, sijoittuu 17 yksityistä luonnonsuojelualuetta ja yksi soidensuojeluohjelman kohde. Suojelualueiden katsotaan sijoittuvan niin etäälle suunnitelluista tuulivoimaloista ja sähkönsiirrosta, ettei niihin arvioida muodostavan vaikutuksia. Yhteysviranomaisen yhtyy pääasiassa arvioon, mutta huomauttaa, ettei Hinjärven ja Närpiön saariston Natura-alueiden osalta ole toteutettu Natura-arviointeja. Degermossenin, Merenkurkun saariston ja Kackurmossenin Natura-alueisiin kohdistuvia vaikutuksia käsitellään perustellun päätelmän kappaleessa 5.5.

Susi

Hanke ja sen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat Korsnäsin susireviirille ja hankealueelta on useita havaintoja sudesta. Vaikutukset suteen on arvioitu vähäiseksi sillä perusteella, että suden lisääntymis- ja levähdyspaikan esitetään sijoittuvan yli 10 kilometrin etäisyydelle hankkeesta. Arvioinneissa todetaan kuitenkin, että varsinkin rakennusaikana susia voi karkottaa rakennusalueelta, mikä rajoittaa hankealueelle sijoittuvien osien käyttöä. Kokonaisuudessaan kaikkien hankkeiden toteutuessa susireviiriin kohdistuvat yhteisvaikutukset on arvioitu varovaisuusperiaatteen mukaan suuriksi, etenkin jos susireviirin ydinalue menetetään, eikä susille jää rauhallista,

ydinreviiriksi soveltuvaa aluetta. Hankkeen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi yhteisvaikutusten muodostumiseen koska se sijaitsee kaukana ydinreviiristä. Yhteysviranomaisen toteaa, että mainitut yhteisvaikutukset huomioitaessa vaikutukset Korsnäsin susireviirille voivat muodostua merkittäviksi.

6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat sekä arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

6.1 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Erikoiskuljetus-, liittymä- ja työluvut sekä johtojen ja kaapeleiden sijoitusluvut haetaan Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta. Liittymäluvista valta-, kanta- ja vilkkaille seututeille kohdistuvat hakemukset käsittelee Pohjanmaan elinvoimakeskus. Maantiehen pysyvästi kohdistuvissa muutoksissa tulee tehdä suunnittelu- ja toteuttamissopimus Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston kanssa.

Puolustusvoimat huomauttaa lausunnossaan, että Puolustusvoimilta ei ole pyydetty uutta lausuntoa hankkeen hyväksyttävyydestä voimaloiden sijaintimuutosten jälkeen. Puolustusvoimat muistuttaa, että jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytensä lausunnon mukaisista tiedoista, hankevastaavan tulee saada Pääesikunnalta uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista.

6.2 Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaeissa on lisäksi tarkemmat säännökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn huomioon ottamisesta.

7 Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomaisen toimittaa perustellun päätelmän sekä kopiot arviointiselostuksesta saamista lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakunnan liitolle ja muille asianomaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 23 §:n mukaisesti. Lisäksi perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ovat nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/poikelintuulivoimaYVA>.

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 11 400 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (14 - 23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksuista annetun asetuksen perusteella (asia tullut vireille vuonna 2025).

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

9 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

Perustellun päätelmän valmisteluun ovat osallistuneet seuraavat Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat ympäristöosastolta Jussi Telaranta, Anniina Aaltonen, Pia Vesisenaho ja Päivi Karhunen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Isla Hämäläinen ja ratkaissut ylitarkastaja Minna Takalo.

Liitteet

Liite 1 Lupa- ja valvontavirasto, luonnonsuojelulain 35 § mukainen lausunto, Poikelin tuulivoimahanke, Poikel Vindkraft Ab/Oy, Degermossen (FI0800019, SAC), Merenkurkun saaristo (FI800130, SAC/SPA) ja Kackurmossen (FI0800018, SAC/SPA) Natura-alueet, Korsnäs

Liite 2 Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta arvioinnista koskien Poikelin tuulivoimahankkeen vaikutuksia Degermossenin, Kackurmossenin ja Merenkurkun saariston Natura-alueisiin

Liite 3 Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus (vain hankkeesta vastaavalle)

Jakelu

Poikel Vindkraft Ab/Oy
FCG Rakennettu Ympäristö Oy
Korsnäsins kunta

Tiedoksi

Lausunnon antajat (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/19943/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/19943/2026 har godkänts elektroniskt

Hämäläinen Isla 16.04.2026 10:08

Takalo Minna 16.04.2026 10:16